

Bona tarda,

Em plau adreçar-me avui a tots vosaltres com a Vicepresident de la Fundació Jordi Cases i Llebot, en representació del nostre president, el qual m'ha traslladat l'encàrrec d'adreçar-vos aquestes paraules que seran, al seu torn, expressades també en nom del Fòrum l'Espitllera, en tant que ambues, com sabeu, som les entitats convocants del Premi Sikarra.

En primer lloc, vagi per endavant la meva més sincera felicitació a l'entitat guardonada, la Cooperativa l'Olivera de Vallbona de les Monges. Segons el guió que hem previst avui, no em pertoca a mi glossar els mèrits que us n'han fet mereixedors i mereixedores (mèrits indubtables, per descomptat). Per tant, deixeu-me dir només que em sento orgullós, un cop llegit el resum del vostre recorregut de més 40 anys treballant a favor dels drets dels discapacitats i consolidant un model cooperatiu d'èxit, que la distinció d'enguany hagi recaigut en vosaltres. Sempre hi ha ulls que saben veure allò de mèrit que d'altres fan calladament, sovint lluny dels focus mediàtics.

Sens dubte sou uns digníssims successors de les persones i entitats que hem distingit anteriorment. Em permeto recordar que el 2012 vàrem reconèixer l'activista turístic i cultural de Cervera, l'Armand Forcat; el 2013, l'Associació d'Amics de l'Arquitectura Popular i l'any passat l'entitat Càritas Diocesana Interparroquial de Cervera. El premi que avui rebeu us ha de servir, si més no, per renovar els ànims i no defallir en aquesta important tasca que esteu duent a terme tan encertadament.

L'orgull al que al·ludia fa una moment el vull manifestar explícitament també pel fet de pertànyer a un grup de companys i companys, tant del Fòrum, com de la Fundació, que dia rere dia us heu esmerçat més directament en tot aquest darrer any a treballar en les diferents iniciatives que hem anat engegant i que no fan altra cosa que sumar i fer avançar, crear opinió, fer visibles en definitiva determinats debats i donar sentit i cohesió a projectes que ens afecten, que afecten la gent de la Segarra, entesa en el seu més ampli sentit històric. A tots i totes, moltes gràcies.

I per fer-ho palès em referiré tot seguit a tot allò que ha marcat les agendes d'ambues entitats al llarg del darrer any i que ara em plau destacar.

Començo amb un previ posant justament l'accent en els "precisos" límits de l'actual Segarra administrativa, que semblen trontollar des de ja fa uns quants anys. Diumenge passat llegíem a la premsa que els Ajuntaments de Torà i Biosca iniciaven la consulta als seus veïns per saber si volen o no deixar la comarca i passar-se al Solsonès. D'altra banda, Sanaüja sembla que s'ha plantejat en més d'una ocasió el canvi de comarca per sumar-se a la de la Noguera. Tot i reconèixer als municipis el seu dret a decidir, des del Fòrum i la Fundació apostem, des dels inicis i clarament, per aquests "imprecisos" límits de la Segarra històrica, en el sentit de dotar-los de major unitat. És a dir: com menys Segarra administrativa, més Segarra històrica. Aquesta és la idea.

No endebades, ja l'any 2013 vam impulsar la creació de la Xarxa Sikarra, a la qual ens hi comptem avui una vintena d'entitats de l'àmbit d'aquesta reivindicada Segarra històrica, i vam celebrar al castell dels comtes de Santa Coloma de Queralt un primer simposi. Aleshores recordàvem els vincles que uneixen un territori que es troba avui fragmentat entre cinc comarques administratives, partint dels elements geogràfics, paisatgístics, històrics i literaris comuns. El geògraf Guiu Sanfeliu palesava aquesta unitat, tradicionalment dividida per fronteres administratives, eclesiàstiques i judicials, i el nostre company, l'Albert Turull, en tant que president del Fòrum, llegia un document que instava les entitats a preservar i potenciar la identitat segarrenca dels territoris i les autoritats regionals i nacionals a reconèixer aquest marc identitari i actuar en conseqüència. Queda clara doncs, quina és la nostra postura i quin creiem que hauria de ser el paper de l'administració en aquest debat.

Per tal de materialitzar-ho, un bon exemple d'això que acabo d'esmentar ha estat l'impuls, des del Fòrum i des de la pròpia Xarxa Sikarra, del portal web "Som Segarra", que ve a ser una mena d'àgora pansegarrenca on s'hi pot veure reflectida l'activitat social i cultural d'aquest ampli àmbit que perseguim i, en especial, de les entitats que el conformem.

A banda d'això, estic en condicions d'anunciar que molt properament, el 25 d'abril, preveiem celebrar a Torà una jornada que anomenem "La Segarra a les xarxes", amb la intenció d'eleva a la màxima potència la visibilitat de la nostra manera de fer i de ser, adaptada als nous usos socials de les tecnologies. Els usos són relativament nous però les tecnologies ja no ho són tant; m'estalvio per tant de qualificar-les de "noves", atès l'ús cada cop més generalitzat que en fem tots plegats.

Una altra línia d'acció del Fòrum, com molts de vosaltres sabeu, són les ponències que hem anat elaborant des dels inicis. El procediment és que un grup dels nostres socis, ja sigui perquè són persones expertes en el tema o simplement perquè n'estan sensibilitzades, dediquen una part del seu temps a elaborar un document de treball que, un cop debatut i consensuat per la resta, es presenta a l'opinió pública i es fa visible en el web. Fins ara hem abordat els temes de política del patrimoni, energies renovables i paisatge. El darrer document en el que hem centrat l'atenció i que ben aviat presentarem, es refereix a la "Crisi, pobresa i justícia social a la Segarra". Serà en un acte a la casa Dalmases, que encara no té data fixada.

Però sovint, la programació de ponències se solapa amb l'organització de debats sobre temes puntuals que porten, al seu torn, a la redacció de documents de conclusions. Aquest va ser el cas del debat que el Fòrum va impulsar al mes de maig, en el marc de la Fira de Sant Isidre, per avaluar l'ús dels herbicides (els seus costos econòmics, mediambientals i sanitaris, així com les alternatives possibles que s'ofereixen). El document final de conclusions i opinions es va fer arribar a l'Institut d'Estudis Agraris, als col·legis d'enginyers agrícoles i a d'altres institucions vinculades.

Al mes de juny, el Fòrum va col·laborar amb la Paeria de Cervera, a requeriment d'aquesta, en la redacció d'un informe sobre la Peixera de la Prenyanosa. En aquest cas, el resultat final va ser la realització d'un informe on valoràvem les actuacions de desbrossament i recuperació fetes, tot proposant un seguit d'intervencions per tal de preservar el caràcter rural de l'espai, la conservació dels seus elements estructurals i l'adequació dels accessos.

Entre els mesos de juliol i octubre el Fòrum, de la mà de la Junta de veïns de la Figuerosa, va presentar al·legacions a l'Ajuntament contra la planta de compostatge d'Ossó de Sió. Ja a l'octubre vam participar a la marxa que manifestava la seva oposició a la planta de tractament i abocador de residus que promou una importantíssima càrnica, mostrant així el nostre suport a la plataforma "Salvem els plans de Conill".

També al juliol, ens vam adherir a les propostes contingudes en el document "Consideracions sobre el nou Ens sanitari de Lleida, aprovat al juny anterior per l'Assemblea del personal de l'àrea Bàsica de Salut de Cervera-La Segarra. Tot just ahir mateix, la premsa de Lleida es feia ressó de l'aprovació, per part del Parlament, d'una moció que insta la Generalitat a paralitzar el consorci sanitari de Lleida i Pinineus, la qual cosa demostra que és important crear opinió perquè sovint, quan es generalitza, no pot ser desoïda.

I si abans m'he referit a la col·laboració amb la Paeria per l'assumpte de la Peixera de la Prenyanosa, a l'octubre ens va tocar manifestar el nostre desacord amb la seva decisió política de posar fi a la trajectòria del Centre Municipal de Cultura, una trajectòria de gairebé vint-i-cinc anys plens de realitzacions i d'encerts. És per això que vam decidir donar suport a aquest centre per tal que pugués mantenir la seva configuració jurídica com a ens autònom i poder seguir mantenint la seva activitat en favor de la cultura des d'una absoluta independència de criteri i d'actuació.

Per la seva banda, des de La Fundació Jordi Cases i Llebot hem continuat al llarg del 2014 amb la tasca d'edició dels Inventaris del patrimoni arqueològic i històrico-artístic dels municipis de la Segarra, si bé en la fase de preparació. Així, hem signat un conveni amb l'Ajuntament de Tarroja per tal de començar els treballs de camp i d'investigació previs per tal que, previsiblement l'any vinent, puguem publicar-lo, fet que suposarà ja arribar al 8è municipi de la comarca que compta amb el seu inventari.

En aquest sentit i pel que fa als inventaris, la tasca més visible enguany ha estat la publicació a la plataforma RACO (de Revistes Catalanes amb Accés Obert) dels sis primers volums publicats. És a dir, tots llevat del darrer, que és el de Guissona, la qual cosa vol dir que qualsevol investigador o ciutadà interessat els pot consultar en la seva totalitat.

I, com sempre, hem continuant donant suport a la Biblioteca d'Hostafrancs i a les entitats de la Franja (Institut d'Estudis del Baix Cinca i Associació Cultural del Matarranya), organismes que continuen treballant incansablement en favor del català a la seva zona, sempre en condicions d'indiferència quan no d'hostilitat. Ha estat també l'any que hem decidit afegir-nos a la campanya de

mecenatge impulsada per a la reivindicar la figura d'un dels nostres; em refereixo a la producció del documental "Manuel de Pedrolo, trencant l'oblit", que TV3 estrenarà molt probablement el proper mes de juny.

Aquest ha estat un repàs més aviat sumari, per tal de no cansar-vos, de l'activitat desplegada durant els mesos transcorreguts, si fa no fa, des del darrer acte de lliurament del premi. No cal dir que, en ambues webs, la del Fòrum i la de la Fundació hi podreu trobar el detall de totes les referències comentades.

Finalment, només em resta desitjar-vos una bona vetllada i animar-vos, amb tota la cordialitat, a que penseu si no us agradaria formar part del Fòrum. Ja veieu que hi ha molta feina a fer i que seguim aspirant a millorar en tot allò que puguem aquesta terra nostra, un espai antic que hem quedat que és de límits més aviat imprecisos i que ens agrada anomenar Segarra històrica, fent-la així més vital i, si és possible una mica més gran, adjectius, vital i gran, que podeu posar entre cometes.

Moltes gràcies.